

Věc: Oponentní posudek na diplomovou práci **Jakuba Kopeckého** v atelieru **Ing. arch. Radka Suchánka, Ph.D.**, na Fakultě umění a architektury TU v Liberci, téma „**Nová městská čtvrť v Náchodě**“

Promiňte náchodskému rodákovi a rezidentovi obsáhlý úvod, ale vzhledem ke složitosti tématu je zapotřebí.

Náchod je dvacetitisícové město ležící v údolí řeky Metuje a v obklopení malebných kopců. Celé kotlině vévodí dominanta zámku, který coby původní strážní hrad dohlížel na obchodní stezku vedoucí z Čech do Kladska. Pro město tolik vzácnou rovinatou konfiguraci terénu zabralo historické jádro v podhradí a přilehlé šlahouny ulic lemujících hlavní obchodní tah. Po regulaci řeky Metuje a tím i uvolnění sevřené polohy centra se uvolnilo místo pro železnici, hlavní tah automobilové dopravy se vyčlenil z jádra, doplněny byly školy a budovy veřejných institucí, bloky k bydlení- a také průmysl. Textilní továrna Tepna, jejíž pozemky jsou předmětem této diplomní práce, zaměstnávala až do začátku devadesátých let pět tisíc lidí z města a okolí. Nucené ukončení provozu jakoby spustilo dosavadní prokletí celého areálu. Postupné chátrání budov, odmítnutí předkupního práva strategického pozemku vedením města, záměr nového vlastníka vybudovat zde obří monofunkční obchodní areál s rozsáhlým parkovištěm, demolice zbývajících budov, skládka stavební suti uprostřed města a pochopitelná snaha místních, aby k tomuto- pro městský život devastačnímu záměru výstavby hypermarketu- nedošlo.

Situace bývalého tepenského areálu je ojedinělá jak svým měřítkem, tak umístěním v rámci města. Leží v pomyslném těžišti trojúhelníku tvořeném náměstím, zámek a vlakovým i autobusovým nádražím. Svou plochou pěti hektarů, kam by se např. zámek nebo samotné náměstí vešlo pětkrát, jde o případ ojedinělý možná v rámci celé republiky.

Organismus města se svými tučnými prstenci nekontrolovatelně rozlézá po tolik cenných kopcích v okolí, tamní nocležníci sjíždějící za prací, vzděláním, nákupem, nebo ve věci úřední několika auty denně tam a zpět, bez ustání skuhrají, že dopravní situace je neúnosná. A zatím nám tu leží ladem obrovský kus země v samém srdci Náchoda, odkud je všude coby kusem suti dohodil. Dokud toto nepochopíme, nesmíme se přestávat divit, že naše města kolabují.

Jakub Kopecký zná tyto problémy velmi dobře. Coby absolvent zdejší stavební průmyslovky, později v rámci přípravy na svou budoucí profesi, je sleduje dlouhodobě. Jasně cítí, že plány developera jsou krátkozraké, vedoucí pouze k okamžitému zisku a s katastrofálním dopadem na život města. Na základě jednoduchých a přehledných schémat ukazuje mnohé z toho, k čemu je místní samospráva slepá. Základem ovšem je, kolik lidí by zde mohlo najít nový důstojný domov. A to bez nutnosti záborů zemědělské půdy kdesi na periferiích a ustavičného dojíždění autem.

Předmětem diplomní práce určitě není zevrubná analýza potřeb města, průzkum trhu, ani zasněné úvahy o novém zaměstnavateli, který uspokojí poptávku po pracovních místech. Nicméně je to důležité téma úvah. Jakub si správně uvědomuje, že území musí fungovat na principu co nejbohatšího funkčního mixu, bude žít 24 hodin denně. Možná až utopistickým ideálem je čtvrť umožňující svým obyvatelům i práci a zábavu v místě. Uvědomění si, že ve všech předchozích epochách existoval a fungoval model městského domu, který v patrech poskytuje bydlení a v podnoži obživu. Tedy obchod, provozovny živnostníků, kanceláře, ateliery, nepřeborné množství služeb, ale i nerušící výrobu. Jinak ani v místě, kde bývalá textilka zaměstnávala tisíce lidí, uvažovat nelze.

Neskutečně mě baví jeho proces hledání soudobé městské struktury, která se svým měřítkem, morfologií, hravě vytyčenou uliční sítí a především hustotou může stát důstojným sousedem a partnerem městského jádra. A samozřejmě nejen jeho. Prověřování rozmáchlých liniových, vějířovitých, sevřených blokových i drúzovitě rostlých principů a jejich kombinací coby

nedílná součást tvůrčí práce. Možná až krkolomné, ale v důsledku vítězné dospění k živému obrazu s jasně hierarchizovaným veřejným prostorem, od tepajících náměstí přes bulváry a klidnější boční ulice až po ztichlou poetiku dvorků ze Stínadel. Možná i za cenu případného popření požárních a bůhvíjakých norem, každopádně v jasně logické vývojové lince městských center. Nejde však o pouhou formální hru, v návaznostech na stávající okolí nepostrádá práce smysl, není vytržená z kontextu ani reality, promýšlí jednotlivé detaily městských prostředí a nálad. Už z detailu umístění basketbalového koše je slyšet funění hráčů, odrazy míče, atmosféru prachobyčejně krásného života.

V náznaku zůstalo doplnění čtvrti o jakési magnety na klíčových místech, budovy schopné v určité denní době iniciovat shluky lidí- ať už to jsou kulturní nebo školské instituce, svatostánek a podobně. Obsahové a vlastně i výškové nebo hmotové dominanty, které napomůžou orientaci a celou čtvrť drží pohromadě jako kancelářské sponky štos papíru. Sněženkou prorážející krustu významové homogenosti je Spolkový dům v návaznosti na Novotného knihovnu. Možným dalším námětem je výraznější použití vody, v podzemí bublá v trubkách uvězněný potok Radechovka.

Tyto výhrady jsou v celkovém rámci práce nicotné. Téma by si jistě zasloužilo mnohem více času, než jen jeden (byť diplomní) semestr. Z mého pohledu tedy diplomant Kopecký cíle zadání vrchovatě splnil jak po koncepční, obsahové i formální stránce a nevidím důvod nedoporučit jeho práci k obhajobě. Navrhuji hodnocení výborně mínus a Jakubovo heroické úsilí ocenit odpovídajícím akademickým titulem.

MgA. Viktor Vlach
e: viktor-vlach@u-c.cz
m: 732 498 861